ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Polednové a soudců JUDr. Jany Šalomounové a Mgr. Martina Šebka ve věci žalobce [redacted], narozeného [redacted], trvale bytem [redacted], PSČ [redacted], zastoupeného JUDr. Robertem Vargou, advokátem se sídlem Plzeň, Zbrojnická 229/1, PSČ 301 00, proti žalovanému [redacted], se sídlem [redacted], zastoupenému JUDr. Rostislavem Netrvalem, Ph.D., advokátem se sídlem Klatovy, Zlatnická 78/I, PSČ 339 01, **o náhradu škody ve výši 195.417,- Kč s příslušenstvím**, o odvolání žalobce a žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Klatovech ze dne 19. 10. 2015, č. j. 9 C 257/2013-276,

takto:

I. Rozsudek soudu I. stupně se p o t v r z u j e .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení před soudem odvolacím.

Odůvodnění

Okresní soud v Klatovech rozsudkem ze dne 19. 10. 2015, č. j. 9 C 257/2013-276, žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci 97.709,- Kč s 8,05 % úrokem z prodlení ročně od 23. 9. 2013 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), ve zbytku žalobu co do částky 97.708,- Kč s příslušenstvím zamítl (výrok II.), žalobci i žalovanému uložil povinnost zaplatit Českému státu, Okresnímu soudu v Klatovech na nákladech řízení 1.410,86 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok III. a IV.) a dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok V.).

Proti tomuto rozsudku podali si včasná odvolání žalobce i žalovaný, žalobce proti jeho výrokům II., III. a V., žalovaný proti jeho výrokům I., IV. a V.

Žalobce ve svém odvolání souhlasil se závěry soudu I. stupně o odpovědnosti žalovaného za škodu způsobenou žalobci ve smyslu zákona č. 449/2001 Sb., včetně výše škody, která byla žalobci způsobena. Nesouhlasil však s tím, že soud I. stupně v dané věci použil ust. § 450 obč. zákoníku 1964 a zjištěnou výši škody moderoval na jednu poloviny z požadované částky 195.417,- Kč. V té souvislosti žalobce namítl, že postupoval v zákonných lhůtách a předepsaným způsobem a učinil veškeré odpovídající právní úkony k uplatnění svého nároku, a tedy si lze jen těžko představit jiný způsob uplatnění škody a jiný postup žalobce při ochraně jeho majetku a obhospodařovaných pozemků. S ohledem na to, že odpovědnost uživatelů honiteb za vzniklou škodu je dle zákona č. 449/2001 Sb. odpovědností objektivní, tedy není závislá na zavinění, není dle žalobce důvodu zabývat se úmyslem žalovaného. Uživatel honitby odpovědnost za škody způsobené zvěří, jejichž stavy lze snižovat lovem, nese dle žalobce právě z toho důvodu, že mohl minimalizovat škody odlovem černé zvěře na optimální stav, přičemž je povinen zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře, které jsou určeny v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti o uznání honitby. Alfou a omegou vzniku škod je přitom dle žalobce přemnožení černé zvěře, nedostatečná myslivecká práce, stárnoucí generace myslivců a nedodržení § 3 zákona č. 449/2001 Sb. ze strany žalovaného. Vymáhání škod způsobených zvěří představuje určitý nástroj, jak donutit uživatele honiteb k respektování soukromého vlastnictví a k jednání při řešení problematiky škod, přičemž nelze pominout ani to, že soukromí zemědělci jsou ekonomicky závislí na výnosu sklizně, kdy působením černé zvěře na jejich pozemcích jsou zmařeny jejich nemalé investice do soukromého zemědělství a tyto škody vedou hojně k úpadku zemědělských subjektů. V souvislosti s aplikací ust. § 450 občanského zákoníku 1964 žalobce vytkl soudu I. stupně, že k posouzení majetkových poměrů účastníků nebyl proveden žádný důkaz, pouze bylo obecně konstatováno, že myslivecká sdružení nemají velký majetek, ale nikde nebylo zohledněno, že žalobce musí měsíčně splácet své nemalé bankovní úvěry na zemědělskou techniku, kterou nutně potřebuje na provozování zemědělské činnosti, hradit škody na strojích, které se poškodí v důsledku škody na půdních blocích atd. Dále žalobce poukázal na to, že v řízení předložil řádně zpracované znalecké posudky znalce [redacted] ohledně způsobené škody, přičemž rovněž revizní znalecký posudek vypracovaný [redacted] ve svém závěru konstatoval, že znalecké posudky [redacted] nejsou nekvalitně zpracované, mají všechny zákonem požadované náležitosti, včetně detailní metodiky způsobu vyčíslení škody, odpovídají metodické příručce uplatňování náhrad škod způsobených zvěří s tím, že znalec [redacted] snažil se precizně ohodnotit obnovu jednotlivých poškozených půdních bloků, přičemž výše škody s ohledem na cenu osiva byla i mírně podhodnocena. Dle názoru žalobce důvodem, pro který by mohlo dojít k mimořádnému snížení náhrady škody, nemůže být to, že k místnímu šetření [redacted] nebyl přizván žalovaný, jak to uvedl soud I. stupně, neboť zde neexistuje jakákoli závazná norma, která by ukládala znalci nebo poškozenému, aby k místnímu znaleckému šetření byla přizvána osoba, která je odpovědná za škodu. Žalobce dále odmítl, že neměl snahu na mimosoudním jednání se žalovaným, mezi účastníky byla vedena rozsáhlá korespondence, avšak ke smíru mezi účastníky nedošlo. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud v napadených výrocích změnil rozsudek soudu I. stupně tím způsobem, že žalobě v plném rozsahu vyhoví, a žalovanému uloží povinnost k náhradě nákladů řízení žalobci před soudem I. stupně a rovněž před soudem odvolacím.

Žalovaný naproti tomu ve svém odvolání soudu I. stupně vytkl, že na podkladě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním, neboť dle žalovaného nebylo důkazy provedenými před soudem I. stupně jednoznačně prokázáno, že by žalobcem tvrzené škody na travních porostech byly způsobeny pouze černou zvěří, protože i ze žalobcem předložených znaleckých posudků zpracovaných [redacted] je patrné, že tyto škody mohly

být způsobeny i pastvou hospodářských zvířat na dotčených pozemcích, a sám znalec uvedl, že není možné rozlišit, jaké konkrétní poškození je způsobeno kterým zvířetem; to ostatně potvrzoval dle žalovaného i sám žalobce při své účastnické výpovědi. K vyvrácení této námitky žalovaného žalobce další důkazy ani tvrzení neuvedl. Řádně se dle žalovaného soud I. stupně nevypořádal ani s námitkou žalovaného ohledně prekluze nároku žalobce s ohledem na dobu jeho uplatnění, neboť nelze považovat za prokázané, že by veškeré škody hodnocené znalcem [redacted] až od 7. 4. 2013, pokud ze znaleckých posudků není patrno, jaký byl stav pozemků před 7. 4. 2013, tedy zda byly v bezvadném stavu. Žalovaný přitom připomněl, že znalec [redacted] potvrdil, že ohledání provedl pouze dne 22. 4. 2013, a to bez přítomnosti zástupců žalovaného, přičemž při zpracování dalších znaleckých posudků vycházel již jen z podkladů zaslaných mu zaměstnankyní žalobce, aniž by sám místní šetření provedl. Z takto zpracovaných posudků dle názoru žalovaného tedy vycházet nelze, neboť takové posudky jsou neobjektivní a nepřezkoumatelné, protože nelze ověřit úplnost a pravost informací, se kterými znalec pracoval, pokud tyto pocházejí od osob, které jsou na žalobci přímo ekonomicky závislé. Dále ve svém odvolání žalovaný připustil, že s ohledem na charakter škod na trvalých travních porostech a velmi krátké lhůty k uplatnění těchto škod prakticky není možné, aby byl postup, který žalobce zvolil, napraven revizním znaleckým zkoumáním, přičemž tato okolnost by ale neměla být vykládána v neprospěch žalovaného, nýbrž v neprospěch žalobce, tedy tak, že žalobce neunesl své důkazní břemeno ani břemeno tvrzení, a to jak ke způsobu vzniku škody, datu vzniku škody, tak i k samotné výši škody. Tyto nedostatky dle názoru žalovaného není možné nahradit ani výslechem znalce Ing. Hájka. Dále žalovaný namítl, že žalobce neprokázal, že by v rámci své prevenční povinnosti činil dostatečné kroky směřující k zabránění vzniku škod černou zvěří, a také že žalobce netvrdil a neprokazoval, že by dotčené travní porosty byly žalobcem udržovány řádně a tyto byly ve stavu bez jakéhokoliv poškození, což je skutečnost důležitá pro výši zjišťované škody. Rovněž namítl, že černá zvěř přichází z NP Šumava, kde je přemnožena. V té souvislosti žalovaný poukázal na výslechy jednotlivých členů žalovaného, kteří se k rozsahu škod vyjadřovali, a rovněž na předložené fotografie. Dle žalovaného soud I. stupně takto provedené důkazy nesprávně hodnotil, neboť z předložených fotografií lze dle žalovaného jednotlivé lokality rozpoznat. Žalovaný ještě připomněl, že sám činil veškeré možné kroky k zabránění vzniku škod černou zvěří, a to jak instalací plašičů zvěře, tak prováděním mimořádného odlovu migrující zvěře, tak i dalšími opatřeními formou obchůzek v terénu atd. Žalovaný závěrem svého odvolání poukázal rovněž na rozsudek Okresního soudu v Klatovech ze dne 17. 2. 2014, č. j. 4 C 242/2013-131, v obdobné právní věci, kdy soud I. stupně dospěl k závěru, že na podkladě znaleckých posudků zpracovaných znalcem [redacted] nebyl vznik škody prokázán. Žalovaný proto navrhl, aby odvolací soud v napadených výrocích rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že žalobu v plném rozsahu zamítne a žalovanému přizná právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Na podkladě včasných odvolání žalobce i žalovaného přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, postupem dle ust. § 212 a násl. o.s.ř. ve znění účinném do 31. 12. 2013 (čl. II. bod 2 zákona č. 293/2013 Sb.), přihlédl k obsahu odvolání žalobce i žalovaného, a poté, co ve věci konal dne 23. 6. 2016 jednání, při kterém dokazování doplnil, dospěl k závěru, že odvolání žalobce ani žalovaného nelze považovat za důvodná.

V posuzované věci se žalobce žalobou podanou u Okresního soudu v Klatovech dne 24. 9. 2013 domáhal vydání soudního rozhodnutí, kterým by byla žalovanému, tehdy s názvem [redacted], uložena povinnost zaplatit mu částku 195.417,- Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 23. 9. 2013 do zaplacení, a

to jako náhradu škody, která mu byla jako vlastníku a nájemci pozemků způsobena na travních porostech černou zvěří v honitbě, jejímž uživatelem je žalovaný. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhoval její zamítnutí. V podrobnostech lze ve vztahu k důvodům podané žaloby a stanoviska žalovaného odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku soudu I. stupně.

Soud I. stupně provedl dokazování, až na výjimku zjištění majetkových poměrů žalovaného, v rozsahu dostatečném pro své rozhodnutí, dospěl ke správným skutkovým zjištěním, ze kterých vychází i soud odvolací, a věc rovněž správně právně posoudil, a to zejména dle zákona č. 449/2001 Sb. v rozhodném znění (dále také jen zákon o myslivosti), neboť žalobcem byl uplatněn nárok na náhradu škody, kterou v honitbě na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených způsobila zvěř (§ 52 odst. 1 písm. b) zákona č. 449/2001 Sb.).

Na podkladě provedeného dokazování tedy soud I. stupně zejména správně uzavřel, že žalobce je jako vlastník a nájemce pozemků, které se nacházejí v honitbě užívané žalovaným, travnaté porosty kterých byly poškozeny černou zvěří, aktivně věcně legitimován k uplatnění nároku na náhradu způsobené škody a že žalovaný, který je uživatelem předmětné honitby, je osobou pasivně věcně legitimovanou k náhradě takto vzniklé škody (§ 52 odst. 1 zákona č. 449/2001 Sb.). Ostatně nedostatek své pasivní věcné legitimace žalovaný ani v průběhu sporu nenamítal, ve svém odvolání pak soudu I. stupně nevytýkal již ani nesprávnost závěru ohledně aktivní věcné legitimace žalobce.

Správně dále soud I. stupně uzavřel, že odpovědnost za škodu způsobenou zvěří je blízká odpovědnosti objektivní či vztahu mimoodpovědnostnímu, přičemž zákon o myslivosti obsahuje specifickou úpravu způsobu uplatnění nároku na náhradu škody. Soud I. stupně proto v souladu s ust. § 55 zákona č. 449/2001 Sb. předně posuzoval, zda žalobce včas své nároky vůči žalovanému uplatnil a zda nedošlo k prekluzi tohoto nároku. Na podkladě provedených důkazů dospěl pak ke správným skutkovým zjištěním a rovněž ke správnému právnímu posouzení v tom směru, že veškeré nároky na náhradu škody byly žalobcem uplatněny včas, a tudíž k jejich prekluzi nedošlo. V podrobnostech odkazuje odvolací soud na podrobné odůvodnění napadeného rozsudku soudu I. stupně.

K námitce žalovaného uplatněné v odvolání odvolací soud uvádí, že dle názoru odvolacího soudu bylo namístě i při hodnocení otázky včasnosti uplatnění nároku žalobcem vycházet zejména ze znaleckých posudků zpracovaných znalcem [redacted], které byly žalobcem k důkazu předloženy a soudem I. stupně k důkazu řádně provedeny (§ 127a o.s.ř.), včetně výslechu znalce [redacted]. Odvolací soud stejně jako soud I. stupně má za to, že zde není dán žádný důvod, pro který by ze znaleckých posudků zpracovaných znalcem [redacted] ve spojení s výslechem tohoto znalce provedeným před soudem I. stupně nemělo být vycházeno, a to zejména s přihlédnutím k závěrům revizního znaleckého posudku ze dne 11. 4. 2014, [redacted], vypracovaného v rámci řízení před soudem I. stupně znalcem [redacted]. Ve shodě se soudem I. stupně vychází tedy odvolací soud z toho, že znalcem [redacted] byly znalecké posudky zpracovány řádně, mají veškeré náležitosti kladené na znalecké posudky zákonem č. 36/1967 Sb. a jeho prováděcí vyhláškou č. 37/1967 Sb. a rovněž ust. § 127a o.s.ř., přičemž ani odvolací soud nemá důvodu jakkoli zpochybňovat odbornost tohoto znalce. Dle názoru odvolacího soudu ve shodě se soudem I. stupně nebyla pak správnost závěrů těchto znaleckých posudků ohledně doby vzniku škody zpochybněna ani žalovaným navrženými a soudem I. stupně provedenými důkazy, tedy předloženými fotografiemi a výslechy členů žalovaného. Je tomu tak proto, že

na podkladě dílčích fotografií předložených žalovaným, aniž by byly odpovídajícím způsobem popsány a srovnány s dokumentací znaleckých posudků znalce [redacted], a ani na podkladě výpovědi členů žalovaného, kteří se k celé problematice vyjadřovali spíše jen obecně a prezentovali jen své vlastní závěry ohledně původu, stáří a rozsahu vzniklých škod, nemohou být závěry znalce z příslušného oboru zpochybněny, zejména pokud znalec [redacted] i ve své výpovědi setrval na závěrech svých znaleckých posudků ve vztahu ke stanovení stáří škod s poukazem na své odborné zkušenosti a pokud ani znalec [redacted] tyto závěry nezpochybnil. Znalec [redacted] přitom při své výpovědi jednoznačně uvedl, že lze stáří škod odlišit a že tak na základě svých odborných zkušeností i po posouzení záznamů žalobce v posuzované věci učinil, tedy uvedl, že pokud konal místní šetření ve věci dne 22. 4. 2013, pak sice připustil, že shledal i starší škody, avšak k ohodnocení přistoupil pouze u škod vzniklých od 7. 4. 2013. Pro úplnost ještě odvolací soud uvádí, že dle jeho názoru nebylo důkazy navrženými ze strany žalovaného a soudem I. stupně provedenými (vyjádření [redacted] ze dne 7. 9. 2014, výpověď [redacted]) relevantně zpochybněno řádné provedení místního šetření znalcem [redacted] dne 22. 4. 2013, neboť jak sám znalec, tak rovněž svědkyně [redacted] provedení tohoto místního šetření potvrdili. Ačkoli je pravdou, že další místní šetření již znalec [redacted] nekonal, ale další znalecké posudky zpracoval již jen za použití podkladů zaslaných mu zaměstnankyní žalobce dle jeho pokynů, nelze dle názoru odvolacího soudu ani z toho důvodu dovodit, že znalecké posudky [redacted] č. [redacted], [redacted] a [redacted] nebyly vypracovány řádně. Odvolací soud přitom vychází z toho, že znalec [redacted] měl i v případě těchto posudků k dispozici dostatek podkladů pro jejich zpracování, což sám potvrdil (v opačném případě by ke zpracování znaleckých posudků přistoupit nemohl).

Výše uvedené pak platí rovněž ve vztahu k závěrům soudu I. stupně týkajícím se rozsahu škod vzniklých na pozemcích ve vlastnictví či užívání žalobce, a tedy i v tomto směru se odvolací soud ztotožňuje se skutkovými i právními závěry soudu I. stupně ohledně prokázání rozsahu a výše takto vzniklých škod žalobcem. Ani v tomto ohledu nepodařilo se tedy dle názoru odvolacího soudu ve shodě se soudem I. stupně žalovanému odpovídajícím způsobem zpochybnit správnost důkazů předložených žalobcem k prokázání těchto skutečností. Nelze přitom přisvědčit námitce žalovaného, že znalec [redacted] ve svých znaleckých posudcích či při svém výslechu zpochybnil rozsah škod, včetně možného způsobení škod jinou než černou zvěří. K námitce žalovaného ohledně stavu pozemků žalobce lze pak uvést, že znalec [redacted] ve své výpovědi uvedl, že pozemky, kde nebylo poškození, byly normální, odpovídaly této oblasti, byl na nich normální porost - travní porost nebo byliny.

Odvolací soud k odvolacím námitkám žalovaného ještě poznamenává, že bylo namístě, pokud žalovaný, když byl žalobcem k úhradě škody vyzván, s výší této škody nesouhlasil, aby si stejně jako žalobce zajistil odpovídající důkazní prostředky k prokázání svých námitek (tvrzení). Za takový důkaz lze přitom dle názoru odvolacího soudu považovat opět znalecký posudek, který by byl zpracován na základě zadání žalovaného, který by byl skutečně způsobilý zpochybnit správnost znaleckých posudků předkládaných žalobcem. Žalovaný si však takový důkaz včas nezajistil, přičemž jeho provedení v současné době již možné není, neboť s ohledem na charakter uplatněné škody nelze již v současné době odpovídající šetření provést, jak na to ostatně poukázal i znalec [redacted] v revizním znaleckém posudku zpracovaném v tomto řízení.

Odvolací soud tedy shrnuje, že ve shodě se soudem I. stupně vychází z toho, že žalobce v dané věci prokázal vznik i výši škody způsobené mu černou zvěří, za kterou nese

žalovaný odpovědnost (§ 52 odst. 1 zákona č. 449/2001 Sb.), a že tuto škodu rovněž v zákonem stanovených lhůtách dle § 55 zákona č. 449/2001 Sb. uplatnil, a tudíž k prekluzi jeho nároku nedošlo.

Správně dle názoru odvolacího soudu neshledal soud I. stupně za důvodnou ani námitku žalovaného, že žalobce nečinil opatření k zábraně škod působených zvěří ve smyslu § 53 zákona č. 449/2001 Sb., neboť provedenými důkazy (výpovědí žalobce a svědků [redacted] a [redacted]) bylo prokázáno, že žalobce taková opatření činil, přičemž dle názoru odvolacího soudu nebylo prokázáno ani spolupůsobení žalobce na vzniku škody. Stejně tak ale soud I. stupně správně uzavřel, že ani žalovanému není namístě vytýkat porušení jeho povinností dle zákona č. 449/2001 Sb., neboť rovněž žalovaný opatření k zabránění škod činil a lovem stavy zvěře reguloval (výpověďmi [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted]).

Pokud žalovaný ve svém odvolání poukázal na rozsudek vydaný v jiné věci vedené u Okresního soudu v Klatovech (sp. zn. 4C 242/2013), pak je třeba uvést, že posouzení skutkového stavu věci, včetně posouzení provedených důkazů znaleckým posudkem, byť shodného znalce, je v každém případě individuální. Je přitom třeba vyjít z toho, že každý důkaz je jedinečný a individuální, a rovněž jeho hodnocení soudem v souvislosti s ostatními provedenými důkazy. Nelze proto ze skutečnosti, že soud v jiné věci neshledal znalecký posudek znalce [redacted] za důkaz dostatečný k prokázání tvrzení žalobce v té věci, dovodit, že by ke stejnému závěru musel dojít rovněž soud ve věci této.

Pokud dospěl soud I. stupně ke správnému závěru ohledně důvodnosti nároku žalobce na náhradu škody, správně se dále zabýval rovněž tím, zda není namístě výši náhrady škody ve smyslu ust. § 450 obč. zákoníku 1964 snížit. Správně přitom aplikoval právě ustanovení obč. zákoníku 1964, tedy zákona č. 40/1964 Sb., neboť ke vzniku škody v posuzované věci došlo přede dnem 1. 1. 2014, tedy přede dnem účinnosti zákona č. 89/2012 Sb. (občanský zákoník 2012), a tudíž v souladu s ust. § 3028 odst. 1,3 i § 3079 odst. 1 obč. zákoníku 2012 bylo namístě postupovat podle dosavadních právních předpisů.

Ust. § 450 obč. zákoníku 1964 přitom z důvodů zvláštního zřetele hodných umožňuje soudu náhradu škody přiměřeně snížit. Uvedené ustanovení tedy zakotvuje tzv. moderační (zmírňovací) právo soudu určit výši náhrady škody nižší částkou, než je její skutečný rozsah tak, aby přiznaná náhrada škody vyjadřovala to, co v konkrétním případě lze po škůdci spravedlivě požadovat. Patří k právním normám s relativně neurčitou (abstraktní) hypotézou, tedy k právním normám, jejichž hypotéza není stanovena přímo právním předpisem, a které tak přenechávají soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého předem neomezeného okruhu okolností, lze-li je podřadit pod pojem „důvodů zvláštního zřetele hodných“. V občanském zákoníku ani v jiných občanskoprávních předpisech není tento pojem definován a pro posouzení, zda jsou v konkrétním případě takové důvody dány, zákon přináší pouze příkladmá hlediska. Soud proto může v odůvodněných případech použít moderační právo i na základě jiných okolností. Zákon tedy nestanoví všechna kritéria, jimiž je naplněn pojem „důvody zvláštního zřetele hodné“ a jimiž je třeba poměřovat přiměřenost snížení náhrady škody, ani nevyžaduje, aby všechna demonstrativně vyjmenovaná hlediska byla naplněna (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 1. 2008, sp. zn. 25 Cdo 691/2006).

V obecné rovině není tedy vyloučeno, že z pohledu zákonné úpravy podmínek moderačního práva soudu podle ust. § 450 obč. zákoníku 1964 všechna hlediska v něm

demonstrativně uvedená nemusí být zvažována, jestliže nejsou ve srovnání s jinými okolnostmi pro posouzení daného případu podstatná (významná), a nestávají se tudíž součástí hypotézy právní normy. Na druhé straně zákonem označená hlediska jsou bezpochyby typickými, nejčastějšími a zpravidla nejpodstatnějšími důvody, zakládajícími moderaci. Ukládá-li zákon v první řadě, aby bylo zvažováno, jak ke škodě došlo, dává soudu prostor k posouzení všech v úvahu přicházejících okolností, které se vyskytly v souvislosti se škodní událostí a které je třeba zohlednit podle míry relevance, jež jim lze z pohledu moderačního oprávnění soudu přisuzovat. Jde zároveň o zcela logické hledisko, neboť v různorodých životních situacích může škoda vzniknout za specifických okolností, které sice nemusí mít vliv na vznik odpovědnosti, avšak právě z jejich pohledu může požadavek na plnou náhradu škody vyznívat jako nepřiměřeně přísné či tvrdé opatření. Protože smyslem moderačního práva je především odstranění tvrdosti dopadu povinností k náhradě škody do poměrů osoby, která za ni odpovídá, důvodně zákon zmiňuje výslovně i majetkové poměry zúčastněných fyzických osob - vzhledem k demonstrativnosti výčtu není vyloučeno zohlednit i poměry osob právnických (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. 25 Cdo 4506/2008).

V posuzované věci tedy soud I. stupně nejprve správně uvedl, že nelze ve vztahu k žalovanému považovat škodu uplatněnou v této věci za škodu způsobenou úmyslně, neboť úmyslné způsobení škody užití ust. § 450 obč. zákoníku 1964 výslovně vylučuje.

Dále soud I. stupně správně při úvaze o užití moderačního práva soudu zvažoval, jak ke škodě došlo, a posuzoval všechny v úvahu přicházející okolnosti, které se vyskytly v souvislosti se škodní událostí a které je třeba zohlednit podle míry relevance, jež jim lze z pohledu moderačního oprávnění soudu přisuzovat. V té souvislosti dle názoru odvolacího soudu soud I. stupně správně přihlédl k tomu, že škoda v dané věci byla způsobena volně žijící černou zvěří, jejíž chování a způsobení škod může žalovaný ovlivnit jen částečně. Pokud současně dospěl soud I. stupně ke správnému závěru, že žalovaný činil veškerá vhodná opatření k zabránění vzniku škodu a ani jinak neporušil své povinnosti vyplývající ze zákona č. 449/2001 Sb., zejména rovněž lovem snižoval stav černé zvěře, bylo by i dle názoru odvolacího soudu s přihlédnutím k těmto specifickým okolnostem, které sice nemají vliv na vznik odpovědnosti žalovaného, přiznání plné náhrady škody nepřiměřeně přísným a tvrdým opatřením.

Stejně tak správně přihlédl soud I. stupně rovněž k majetkovým poměrům žalovaného jako mysliveckého spolku. Ačkoli lze přisvědčit námitce žalobce, že soud I. stupně adekvátní dokazování k otázce majetkových poměrů žalovaného neprovedl, přesto lze po doplnění dokazování provedeném odvolacím soudem uzavřít, že soud I. stupně vycházel ze správných předpokladů, tedy že majetek žalovaného není velký. Pokud odvolací soud dokazování doplnil, pak zjistil, že stav majetku žalovaného k 31. 12. 2014 činil částku 345.083,43 Kč a rozdíl mezi příjmy a výdaji žalovaného za rok 2014 částku 22.287,05 Kč a stav majetku žalovaného k 31. 12. 2015 částku 369.886,05 Kč a rozdíl příjmů a výdajů za rok 2015 částku 24.802,62 Kč (zjištěno z ročních účetních závěrek a přehledu údajů k přiznání dani z příjmu právnických osob u neziskových organizací, které vedou jednoduché účetnictví, za rok 2014 a 2015 – tyto důkazy bylo přitom možno provést rovněž v odvolacím řízení přes koncentraci daného řízení, a to s ohledem na to, že soud I. stupně řádně neposkytl poučení ve smyslu ust. § 118a o.s.ř. k tomu, aby žalovaný skutečnosti potřebné pro posouzení aplikace ust. § 450 obč. zákoníku 1964 ve vztahu ke svým majetkovým poměrům tvrdil a prokazoval – viz ust. § 213 odst. 4, 5 za použití § 205a odst. 1 písm. d) o.s.ř.).

S ohledem na majetkovou situaci žalovaného je tedy evidentní, že žalobcem požadovaná výše náhrady škody spolu s jejím příslušenstvím představuje cca dvě třetiny hodnoty majetku žalovaného, a tedy přiznání plné náhrady škody žalobci by bylo pro žalovaného nepřiměřenou tvrdostí a zasáhlo by velmi negativně do poměrů žalovaného a jeho schopnosti zabezpečit činnost, kterou je povinen i ve smyslu ust. zákona č. 449/2001 Sb. vykonávat, jak na to správně poukázal v odůvodnění napadeného rozsudku již soud I. stupně.

Ačkoli si je odvolací soud vědom toho, že rovněž do majetkových poměrů žalobce škoda způsobená černou zvěří negativně zasahuje, pak právě s ohledem na výše uvedené okolnosti týkající se vzniku škody a majetkových poměrů žalovaného, které jsou v posuzované věci dle názoru odvolacího soudu stěžejní, je namístě, aby moderace dle ust. § 450 obč. zákoníku 1964 v posuzované věci užita byla, a to právě tím způsobem, jak to soud I. stupně učinil, a tedy přiznaná náhrada škody žalobci byla snížena na jednu polovinu.

S ohledem na další okolnosti tohoto případu, tedy zejména to, že dle názoru odvolacího soudu nelze ani žalobci vytýkat porušení ust. § 53 zákona č. 449/2001 Sb., a rovněž s přihlédnutím k tomu, že je třeba, aby se žalobci náhrady škody dostalo v přiměřené výši, není možno přistoupit k moderaci výše náhrady škody ještě ve vyšším rozsahu.

K námitkám žalobce ještě odvolací soud ještě dodává, že na rozdíl od soudu I. stupně nepovažuje samu o sobě skutečnost, že žalobce a ani soudní znalec nepřizvali žalovaného k místnímu šetření ohledně vzniklé škody, za důvod pro moderaci výše náhrady škody, neboť s ohledem na krátké lhůty stanovené v ust. § 55 zákona č. 449/2001 Sb. dozvěděl se žalovaný o požadavku žalobce na náhradu škody včas, a tudíž měl možnost si případně sám včas zajistit odpovídající důkazní prostředky ke svým námitkám. Stejně tak nelze za důvod zvláštního zřetele hodný, pro který by bylo namístě výši náhrady škody snížit, dle názoru odvolacího soudu považovat to, že nedošlo mezi účastníky k dohodě o náhradě škody, neboť tuto skutečnost nelze přičítat k tíži jen jednoho z účastníků sporu. Toto stanovisko odvolacího soudu nemění však nic na výše uvedeném závěru o věcně správném užití moderačního práva soudem I. stupně, neboť již ty okolnosti, které považuje i odvolací soud za důvody zvláštního zřetele hodné významné v této věci, moderaci soudem I. stupně výše přiznané náhrady škody žalobci na jednu polovinu odůvodňují.

Pokud se jedná o požadavek žalobce na příslušenství žalované částky, tedy úrok z prodlení, pak i zde dospěl soud I. stupně ke správnému závěru, že předpoklady pro jeho přiznání jsou naplněny ve smyslu ust. § 517 odst. 1, 2 obč. zákoníku 1964, přičemž ke dni 23. 9. 2013 byl již s ohledem na způsob uplatnění nároku žalobcem a lhůty stanovené v ust. § 55 odst. 3 zákona o myslivosti žalovaný nepochybně v prodlení se splněním celé své povinnosti k náhradě škody vůči žalobci. Rovněž výši úroku z prodlení stanovil soud I. stupně správně v rozsahu 8,05 % ročně v souladu s ust. § 1 nařízení vlády č. 142/1994 Sb. v rozhodném znění.

Jde-li o rozhodnutí soudu I. stupně o nákladech řízení státu a účastníků pak odvolací soud uvádí, že soud I. stupně vycházel z toho, že úspěch žalobce a žalovaného ve sporu je shodný, a tudíž ve smyslu ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal a povinnost k náhradě nákladů řízení státu ve smyslu ust. § 148 odst. 1 o.s.ř. mezi žalobce a žalovaného rovným dílem rozdělil. Odvolací soud s tímto rozhodnutím soudu I. stupně o náhradě nákladů řízení souhlasí, ačkoli s ohledem na provedenou moderaci výše náhrady škody soudem I. stupně, mohlo být uvažováno i o aplikaci ust. § 142 odst. 3 o.s.ř., neboť výše nakonec přiznané náhrady škody závisela na úvaze soudu při užití jeho

moderačního oprávnění dle ust. § 450 obč. zákoníku 1964. Pokud by však žalovanému byla uložena povinnost k náhradě nákladů tohoto řízení žalobci, pak by do značné míry užití moderačního oprávnění soudu ve smyslu ust. § 450 obč. zákoníku 1964 ztratilo svého významu, neboť žalovaný by byl povinen žalobci zaplatit na náhradě nákladů řízení částku dle výpočtu žalobce přesahující 100.000,- Kč, což by téměř eliminovalo dopad soudem uplatněné moderace výše náhrady škody do majetkových poměrů žalovaného. S ohledem na majetkové poměry žalovaného a důvod, pro který soud k moderaci výše náhrady škody přistoupil, není tedy dle názoru odvolacího soudu namístě ani při rozhodování o náhradě nákladů řízení ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. aplikovat. Je tedy rovněž dle názoru odvolacího soudu třeba vycházet z výsledku daného řízení, tedy právě ze shodného úspěchu obou účastníků ve sporu, a to jak při rozhodování o náhradě nákladů řízení účastníků, tak o náhradě nákladů řízení placených státem.

Veden výše uvedenými úvahami tedy odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný podle ust. § 219 o.s.ř. v celém rozsahu potvrdil.

O náhradě nákladů tohoto odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst. 1 za použití § 142 odst. 2 o.s.ř. opětovně tak, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů odvolacího řízení nemá. Žalobce ani žalovaný nebyl se svým odvoláním úspěšný, a tedy jejich úspěch v rámci odvolacího řízení je třeba považovat za shodný.

P o u č e n í : **Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.**

Dovolání je možno podat k Nejvyššímu soudu ČR do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

V Plzni dne 23.06.2016

JUDr. Alena Polednová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Dagmar Mertlová